اخبار کوتاه

وزیر اقتصاد مطرح کرد؛
قالیباف اصل استعفایش را اول به رسانه و بعد به شورای بورس داد

وزیر اقتصاد با اشاره به استعفای قالیباف اصل از ریاست سازمان بورس گفت: شرایط این قدر سخت بود که ایشان اول استعفا را به رسانه و بعد به شورای بورس دادند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، فرهاد دژپسند در مراسم تکریم و معارفه رئیس مستعفی و رئیس جدید سازمان بورس گفت:
آقای قالیباف، از یک سنگر بسیار مهم به سنگر دیگری می‌روند اما بازار سرمایه مدیر گرانسنگی مثل آقای قالیباف را از دست می‌دهد که این بسیار سخت است.
وی گفت: اگر اقدامات غیر حرفه‌ای برخی که محیط را سنگین کردند، نبود، حتماً می‌توانستیم آقای قالیباف را به ادامه خدمت قانع کنیم.
دژپسند ادامه داد: اما این شرایط این قدر سخت بود که ایشان اول استعفا را به رسانه و بعد به شورای بورس دادند.

مدیر کل دفتر اشتغال وزارت کار،
۴۰ درصد بیکاران کشور فارغ‌التحصیل دانشگاهی هستند

مدیر کل دفتر سیاست گذاری و اشتغال وزارت کار گفت: ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر بیکار در کشور وجود دارد که ۴۰ درصد آن‌ها را فارغ‌التحصیلان دانشگاهها شامل می‌شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از صدا و سیما، علاءالدین آزوجی در برنامه گفتگوی ویژه خبری با بیان اینکه در یک سال گذشته یک میلیون نفر بیکار شده‌اند، گفت: ۷۳۰ هزار نفر از این تعداد بیمه بیکاری گرفته‌اند البته مبلغ کمی مانده است که آن نیز به زودی پرداخت می‌شود.
وی با بیان اینکه دو میلیون و ۴۰۰ هزار نفر بیکار در کشور وجود دارد که ۴۰ درصد آن‌ها را فارغ‌التحصیلان دانشگاهها شامل می‌شود، افزود: سالانه ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار نفر ورودی جدید به بازار کار داریم.
آزوجی ادامه داد: سیاست گذاری اشتغال وزارت کار بر اساس تبصره ۱۸ بودجه حفظ اشتغال، توسعه کسب و کار و برنامه‌های بهبود وزارت کار است و بر اساس این تبصره از سال ۹۴ تا ۹۹ سالانه ۴۵۰ هزار شغل ایجاد شده است.
مدیر کل دفتر سیاست گذاری و اشتغال وزارت کار گفت: با تغییری که مجلس شورای اسلامی در تبصره ۱۸ لایحه بودجه ایجاد کرده است تولید ایجاد می‌شود، اما مشکل اشتغال رفع نخواهد شد و دفتر اشتغال وزارت کار با این تغییرات مخالف است. بر اساس تبصره ۱۸ لایحه دولت دستگاهها برنامه سه سالهای در دست اجرا دارند، اما سازوکاری که مجلس شورای اسلامی برای تبصره ۱۸ ایجاد کرده برای سال‌های آینده است و چارچوب کار دستگاهها را به هم می‌زند.
وی افزود: سالانه ۵ درصد به جمعیت بیکاران فارغ التحصیل اضافه می‌شود و تبصره ۱۸ مجلس شورای اسلامی این مشکل را رفع نمی‌کند و رویکرد حرکت دادن منابع تبصره ۱۴ به تبصره ۱۸ کاملاً درست است.

۳ تا ۴ درصد لوازم یدکی خودرو در بازار، قاچاق است

عضو هیات مدیره و سخنگوی اتحادیه لوازم یدکی خودرو و ماشین آلات تهران معتقد است که بین سه تا چهار درصد لوازم یدکی موجود در بازار قاچاق است و جنس قاچاق متفاوت از اجناس تقلبی و بی‌کیفیت باید بررسی شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، سید مهدی کاظم‌یافزود: آنچه در بیان مطالب از سوی برخی مسئولان استباط شده و آمار قاچاق در این حوزه را کمی بالا نشان می‌دهد، تفاوت قائل نشدن بین کالاهای قاچاق، بی کیفیت و تقلبی است.
وی با بیان اینکه در صنف لوازم یدکی خودرو قاچاقچی نداریم، خاطرنشان کرد: بین دو تا سه درصد قطعات موجود در بازار تقلبی و حدود ۲۰ درصد نیز قطعات بی‌کیفیت است.
کاظمی تاکید کرد: همین اندک لوازم قاچاق موجود در بازار نیز در صورت برقراری تسهیلات بیشتری از سوی گمرکات و رسوب کمتر کالاها، کاهش خواهد یافت.
وی اظهارداشت از آنجایی که در زمان واردات غیرقانونی افراد سریعتر به پول خود می‌رسند، برخی نسبت به واردات قاچاق مبادرت می‌کنند، اما باید در نظر داشت هزینه قاچاق لوازم یدکی به مراتب بیشتر از هزینه‌های گمرکی است.

بیتکوین دوباره ۳۲ هزار دلاری شد

بیتکوین موفق شد کانال حیاتی ۳۲ هزار دلاری را دوباره فتح کند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از سی ان بی سی، پس از دو روز ریزشی، ارزش بیتکوین و بسیاری از ارزهای دیجیتالی دیگر مجددا صعودی شد. مجموع ارزش بازار جهانی ارزهای دیجیتالی در حال حاضر ۹۶۵.۶۱ میلیارد دلار برآورد می شود که این رقم نسبت به روز قبل ۹.۴ درصد بیشتر شده است.
رئیس بانک مرکزی انگلیس هشدار داد با توسعه تکنولوژی امکان دارد بیتکوین و سایر ارزهای دیجیتالی موجود در بازار با نسل دیگری از ارزها جایگزین شوند. اندرو بیلی که به صورت ویدئو کنفرانس در نشست مجمع جهانی اقتصاد سخن می گفت با استقبال از توسعه فناوری های مالی افزود: روش های نوین پرداخت دیجیتالی در دنیای مالی ماندگار خواهند شد اما احتمالا ارزهای دیجیتالی به شکل فعلی تائید نخواهند بود و این احتمال وجود دارد که ارزهایی با تکنولوژی بهتر، ثبات بیشتر و طراحی بهتر جایگزین شکل فعلی ارزهای دیجیتالی نظیر بیتکوین شوند.

اخبار بورس

بازار سوم فرابورس راه‌اندازی می‌شود

سرپرست مرکز پژوهش سازمان بورس گفت: اصلاحات دستورالعمل های پذیرش، عرضه و نقل و انتقال اوراق بهادار و نحوه انجام معاملات اوراق بهادار در فرابورس ایران، به منظور ایجاد بازار هدف مصوب شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از سازمان بورس و اوراق بهادار، مریم صفرایان گفت: اصلاحات دستورالعمل های پذیرش، عرضه و نقل و انتقال اوراق بهادار و نحوه انجام معاملات اوراق بهادار در فرابورس ایران، به منظور ایجاد بازار هدف مصوب شد. با ابلاغ این مصوبات، بازار هدف به عنوان یکی از بازارهای فرابورس ایران متشکل از دو تابلوی اصلی و فرعی ایجاد خواهد شد.
سرپرست مرکز پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی سازمان بورس و اوراق بهادار افزود: شرکت‌های دارای چشم‌انداز روشن از رشد و سودآوری که شرایط پذیرش در بازارهای اول و دوم فرابورس را ندارند، می‌توانند بر اساس شرایط پیش بینی شده در مقررات که نسبت به شرایط پذیرش در دو بازار یاد شده ساده‌تر است، در این بازار و هر یک از تابلوهای آن پذیرش شده و اوراق بهادار آنها با شرایط متفاوتی که برای هر تابلو متناسب با ویژگی شرکت‌های پذیرفته شده در آن در نظر گرفته شده است، معامله شوند.
وی گفت: بازار هدف، به منظور رفع موانع و مشکلات شناسایی شده در بازار شرکت‌های کوچک و متوسط فرابورس ایجاد و جایگزین این بازار خواهد شد.
صفرایان در پایان خاطرنشان کرد: به دلیل ماهیت شرکت‌های پذیرفته شده در بازار هدف، صرفاً سرمایه گذاران واجد شرایط اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی که بر اساس ضوابط و معیارهایی از قبیل سواد مالی، تجربه کاری و سابقه فعالیت در بازار سرمایه می‌توانند در این بازار فعالیت کنند.

رئیس کل بانک مرکزی تاکید کرد
متناسب‌سازی تسهیلات اعطایی بانک‌های خصوصی با سپرده‌ها

رئیس کل بانک مرکزی بر ضرورت رعایت بخشنامه بانک مرکزی برای متناسب‌سازی میزان تسهیلات اعطایی بانک‌های خصوصی با سپرده‌های آنها تاکید کرد.

به گزارش پیام آشنا، عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی در یادداشتی اینستاگرامی نوشت: صبح پنجشنبه نهم بهمن ماه ۱۳۹۹، به اتفاق برخی از معاونین و مدیران بانک مرکزی در جلسه گفتگوی دولت و بخش خصوصی در شیراز شرکت کردیم. جلسه بیش از سه ساعت به طول کشید. مذاکرات خوبی با فعالین اقتصادی استان فارس داشتیم.
در یک فضای صمیمی که استاندار محترم و سایر مسئولین استان نیز حضور داشتند، مسائل ارزی و ریالی و نیازهای واحدهای و تولیدی و بازرگانی استان بررسی شد.
مقرر شد مسائل موردی، در قالب کمیته‌ای در بانک مرکزی پیگیری و حل و فصل گردد. همچنین مقرر شد بانک‌ها منابع لازم و برای اتمام ۱۰۵ پروژه با ۹۰ درصد پیشرفت را تأمین نمایند. در پایان جلسه سیاست‌های پولی و ارزی و سایر اقدامات بانک مرکزی برای خنثی‌سازی تحریم‌های بی‌سابقه را در دو سال گذشته برای مقابله با فشار حداکثری، برای اعضای محترم جلسه توضیح دادم. بعدازظهر در جلسه شورای هماهنگی بانک‌های استان شرکت کرده و ضمن بررسی مسائل بانک‌ها، ضرورت تلاش آنها برای تأمین مالی تولید را مورد تاکید قرار دادم. همچنین بر ضرورت رعایت بخشنامه صادره بانک مرکزی برای متناسب‌سازی میزان تسهیلات اعطایی بانک‌های خصوصی با سپرده‌های آنها در استان تاکید کردم.
در این سفر بازدیدی از پروژه خط دو متروی شیراز داشتم مقرر شد منابع نامی از انتشار اوراق مشارکت سریعاً در اختیار پروژه قرار گیرد تا امکان راه اندازی این خط هرچه سریع‌تر فراهم شود.

معاون دامپزشکی کشور:
پای آنفلوانزای فوق حاد پرندگان به البرز باز شد

معاون بهداشتی و پیشگیری سازمان دامپزشکی کشور گفت: ۲ واحد پرورش طیور بومی در استان های آذربایجان غربی و البرز نیز گرفتار آنفلوانزای فوق حاد پرندگان گرفتار شدند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از سازمان دامپزشکی کشور، دکتر سید بهمن نقیبی افزود: بنابر آخرین آمار ۳۴ کانون در ۹ استان کشور همچون مازندران، مرکزی، اردبیل، تهران، خراسان جنوبی، کرمانشاه، آذربایجان غربی، البرز و اردبیل گرفتار آنفلوانزا شدند.
معاون بهداشتی و پیشگیری سازمان دامپزشکی گفت: تاکنون ۹۶۰ هزار قطعه طیور در گیر آنفلوانزا حاد پرندگان شده و تمام آن ها معدوم شدند.
معاون بهداشتی و پیشگیری سازمان دامپزشکی با بیان اینکه امکان پیش بینی خاصی در خصوص آنفلوانزای حاد پرندگان وجود ندارد. گفت: میزان تلفات طیور بومی استان‌های البرز و آذربایجان غربی بلافاصله اعلام شدند و همچنین تشخیص و معدوم سازی هم صورت گرفت. معاون بهداشتی و پیشگیری سازمان دامپزشکی با اشاره به اینکه روند شیوع بیماری آنفلوانزای حاد پرندگان طی ۲ دهه اخیر در دنیا بی سابقه بوده است، بیان داشت: طی یک تا ۲ ماه اخیر، بیماری آغاز شده و تقریبا تمامی کشورهای اروپایی، شرق آسیا و کشورهای همسایه ما درگیر این بیماری شدند که در سایه شیوع این بیماری آسیب جدی به صنعت طیور وارد شده است.
نقیبی در پایان بابیان اینکه مدیران واحدهای صنعتی از پنهان کاری اجتناب کنند، تصریح کرد: در واحدهای صنعتی، مدیران واحدها و مسئولان فنی بهداشتی افت صرف دان، آب یا تولید و یا تلفات غیرعادی را در اسرع وقت به دامپزشکی اطلاع رسانی کنند و از پنهان کاری بپرهیزند چرا که سیر بیماری به گونه‌ای است که امکان پنهان کاری برای مدت طولانی وجود ندارد.

بدری خبر داد:
تجهیز ۱۱۸ هکتار زمین کشاورزی فردیس به شبکه آبیاری نوین

مدیر جهاد کشاورزی شهرستان فردیس استان البرز از تجهیز ۱۱۸ هکتار از اراضی کشاورزی این شهرستان به شبکه آبیاری نوین از محل اعتبارات ملی سال ۹۹ خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، علیرضا بدری افزود: با اجرای این طرح از مصرف حدود ۵۶۶ هزار متر مکعب آب از منابع زیرزمینی شهرستان فردیس صرفه جویی شده است.
مدیر جهاد کشاورزی فردیس گفت: اکنون در مجموع حدود ۲۵ درصد از کل اراضی کشاورزی این شهرستان به میزان ۵۶۵ هکتار به شبکه آبیاری نوین مجهز شده است.
این مسئول ادامه داد: اکنون طرح توسعه شبکه آبیاری نوین در سطح ۴۴۴ هکتار دیگر از اراضی شهرستان فردیس در حال اجرا است ضمن آنکه ۶۵ هکتار دیگر نیز در دست مطالعه قرار دارد.
وی بیان داشت: با توجه به اهمیت بهره مندی از شبکه آبیاری نوین از تمام کشاورزان شهرستان فردیس دعوت می شود تا با استفاده از تسهیلات اختصاص یافته برای تجهیز اراضی خود به شبکه آبیاری نوین اقدام کنند.
بدری افزود: برای تجهیز هر هکتار زمین کشاورزی به شبکه آبیاری نوین، ۱۷۵ میلیون ریال تسهیلات بانکی پیش بینی شده است.
مدیر جهاد کشاورزی شهرستان فرد پس با بیان اینکه مناطق مختلف استان البرز از جمله شهرستان فردیس با کمبود منابع آبی مواجه هستند، ضرورت دارد تا بخش کشاورزی به شبکه آبیاری نوین تجهیز شود تا ضمن صرفه جویی در مصرف آب و بهینه سازی مصرف، عملکرد تولید محصولات کشاورزی و باغی در سطح استان بالا برود.

رئیس اتحادیه مشاوران املاک مطرح کرد:
پیش‌بینی آرامش بازار مسکن تا سه سال آینده

رئیس اتحادیه مشاوران املاک با بیان اینکه معاملات مسکن در ۱۰ ماهه ابتدای امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل تا ۳۳ درصد رشد داشته است، گفت: اگر شوک ارزی نداشته باشیم بازار مسکن تا سه سال آینده آرام است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، مصطفی قلی خسروی درباره آخرین وضعیت بازار مسکن و اجاره گفت: خرید و فروش ملک در کل کشور در ۱۰ ماهه ابتدای امسال رشد نسبی را نشان می دهد که البته در دو ماه اخیر بازار با افت مواجه شده است.

متقاضیان خرید مسکن اجاره‌نشین شدند

وی گفت: با وجود رکود معاملات در بخش خرید و فروش، قراردادهای اجاره در کل کشور در ۱۰ ماهه ابتدای امسال ۹۲ رشد کرده که نشان می دهد به دلیل رشد قیمت‌ها تقاضای بالقوه خرید به سمت بازار اجاره رفته است.
قلی خسروی اظهار کرد: از ابتدای امسال تا پایان دی ماه ۵۸۷ هزار و ۱۳۷ قرارداد خرید و فروش ملک در کل کشور به امضا رسیده که رشد ۳۳ درصدی را نسبت به زمان مشابه سال گذشته نشان می دهد. البته معاملات طی دو ماه گذشته کاهش یافته به طوری که در آذرماه و دی ماه به ترتیب ۳۲ و ۳۰ درصد نسبت به ماه‌های مشابه سال قبل افت کرده است.

تقاضای اجاره نشینی ۹۲ درصد افزایش یافت

وی افزود: در بخش اجاره از ابتدای فروردین ۱۳۹۹ تا ۳۰ دی ماه ۶۴۴ هزار و ۵۷ اجاره نامه در کل کشور منعقد شده که رشد ۹۲ درصد را نسبت به همین زمان در سال ۱۳۹۸ نشان می دهد. این بدان معناست که تقاضای بالقوه‌ای در بازار مسکن وجود دارد که از توانایی خرید برخوردار نیست و وارد بازار اجاره شده است.
رئیس اتحادیه مشاوران املاک درباره آخرین آمار معاملات شهر تهران نیز گفت: در ۱۰ ماهه ابتدای سال ۱۳۹۹ تعداد ۹۴ هزار و ۷۸۰ مبایعه نامه (قرارداد خرید و فروش ملک) در تهران به امضا رسیده که از افزایش ۲۰ درصد نسبت به سال گذشته حکایت دارد. در تهران همچنین از یکم فروردین تا ۳۰ دی ماه ۱۶۷ هزار و ۲۴۸ قرارداد اجاره به ثبت رسیده که افزایش ۲۱ درصد را نسبت به همین زمان در سال ۱۳۹۸ نشان می دهد. خسروی با بیان اینکه معاملات در دو ماه اخیر با افت مواجه شده است گفت: دی ماه ۱۳۹۸ تعداد ۴۴۲۷ قرارداد خرید و فروش ملک در شهر تهران به امضا رسید که نسبت به ماه قبل ۴۱ درصد افزایش و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۶۸ درصد کاهش نشان می دهد. این در حالی است که در ماه مذکور ۱۵ هزار و ۳۹۸ قرارداد اجاره در پایتخت منعقد شده که از افزایش ۲۳ درصد و ۲۲ درصد به ترتیب نسبت به ماه قبل و ماه مشابه سال قبل حکایت دارد. وی اظهار کرد: در کل کشور نیز طی دی ماه ۱۳۹۹ تعداد ۴۱ هزار و ۱۷۱ قرارداد اجاره به بازار مسکن داده نشود و فضای مجازی و آگهی های اینترنتی هم تنشی در بازار ایجاد نکنند. انتظار داریم که آرامش بر بازار تا سه سال آینده حاکم باشد.
وی افزود: در بخش اجاره از ابتدای فروردین ۱۳۹۹ تا ۳۰ دی ماه ۶۴۴ هزار و ۵۷ اجاره نامه در کل کشور منعقد شده که رشد ۹۲ درصد را نسبت به همین زمان در سال ۱۳۹۸ نشان می دهد. این بدان معناست که تقاضای بالقوه‌ای در بازار مسکن وجود دارد که از توانایی خرید برخوردار نیست و وارد بازار اجاره شده است.

بازار مسکن به وضعیت ثبات قیمتی رسید

خسروی در تشریح وضعیت کنونی بازار مسکن گفت: بازار مسکن خوشبختانه به وضعیت بااثباتی از نظر قیمت‌ها رسیده و تنها نگرانی ما بازگشت قیمت به آگهی های مجازی است. اگر مجددا آگهی های تقلبی در سایت‌ها افزایش پیدا کند نرخ‌های کذایی منجر به تنش در بازار مسکن خواهد شد. رئیس اتحادیه املاک با ذکر مثالی در این خصوص اظهار کرد: فرض کنید یک نفر که حتی ممکن است قصدی برای فروش آپارتمان خود نداشته باشد آن را با قیمتی بالاتر از عرف، بازار، آگهی می کند. همسایه او که قصد فروش دارد با دیدن این آگهی قیمت را بالاتر از نفر اول درج می کند به همین ترتیب بدون اینکه هیچ فعل واقعاتی صورت گرفته باشد نرخ‌ها بالا می رود. بر این اساس وزیر راه و شهرسازی و بنده تقاضا داریم که قیمت‌ها مجددا از آگهی ها برداشته شود تا بازار از وضعیت آرامش کنونی خارج نشود.
وی درباره پیش بینی بازار مسکن در ماه‌های پیش رو گفت: اگر از ناحیه اقتصاد کلان و نرخ ارز، شوکی به بازار مسکن داده نشود و فضای مجازی و آگهی های اینترنتی هم تنشی در بازار ایجاد نکنند انتظار داریم که آرامش بر بازار تا سه سال آینده حاکم باشد.

چرا کارت بانکی مهاجرین افغان مسدود شد؟

درحالی از صبح روز پنج‌شنبه، کارت بانکی تعدادی از مهاجرین افغان به دلیل عدم اعلام کد اتباع به بانک مسدود شد که از بانک‌های عامل خبر رسیده که یک ماه دیگر به این مشتریان مهلت داده شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از قدس آنلاین، مسدود شدن کارت‌های بانکی مهاجرین افغان از صبح روز پنج‌شنبه باعث شد تا جمعی از این افراد مقابل شعب بانکی تجمع کنند و خواستار رسیدگی به وضعیت حساب بانکی‌شان شوند.
برخی از این افراد می گویند بانک بدون اطلاع قبلی، کارت بانکی ما را باطل کرده است بی آنکه از قبل هشداری داده باشد! دغدغه اصلی این گروه وضعیت امرار معاش بعد از باطل شدن کارت‌های بانکی‌شان است.
کسب اطلاع خبرنگار تسنیم از شبکه بانکی درباره چرایی ابطال کارت‌های بانکی مهاجرین بیانگر آن است که از روز پنج‌شنبه بانک های صادرات و تجارت در راستای سیاست‌های مبارزه با پولشویی، مانع از تراکنش کارت‌هایی شده‌اند که اطلاعات صاحبان آن کارت‌ها نزد شعب کامل نیست.
آنطور که مسئولان بانکی می گویند: اطلاع رسانی در این خصوص از یک سال و نیم قبل آغاز شده بود و بانک‌ها به مشتریان اتباع خارجی هشدار داده بودند که سریعتر نسبت به اعلام کد اتباع خود نزد شعب بانکی اقدام کنند.
بعد از این اطلاع رسانی ها بیش از ۸۰ درصد از مشتریان اتباع خارجی به شعب بانکی مراجعه کرده و کد اتباع خود را به بانک اعلام کرده‌اند ولی کارت بانکی ۲۰ درصد باقی مانده که هنوز کد اتباع خود را به بانک اعلام نکرده اند در روز پنج‌شنبه غیرفعال شد.
البته ارائه خدمات بانکی به این افراد در شعب ادامه داشته ولی کارت بانکی آنها مسدود شده بود! اطلاعات دریافتی خبرنگار تسنیم بیانگر آن است که بانک های عامل یک ماه دیگر به این گروه از مشتریان بانکی فرصت داده‌اند تا کد اتباع خود را به بانک اعلام کنند و اگر بعد از این فرصت داده شده، اتباع خارجی کد اتباع خود را به بانک اعلام نکردند، کارت‌های بانکی آنها مجددا غیرفعال خواهد شد.

یادداشت

تعارض منافع سازمانی چیست؟

اصطلاح تعارض منافع سازمانی (Organizational Conflicts of Interest) در مورد انواعی از تعارض منافع استفاده می‌شود که در آن یک فرد در دوراهی بین وظایف (یا وفاداری‌های) مختلف به دو یا چند فرد یا سازمان مختلف قرار می‌گیرد به عنوان مثال زمانی که شخصی وکالت چند متهم را در یک پرونده جنایی بر عهده می‌گیرد، ممکن است در معرض تعارض منافع قرار گیرد. اصطلاح تعارض منافع به خوبی این موارد را توضیف می‌کند؛ زیرا شخص تلاش می‌کند که به دو سازمان مختلف خدمت کند که هر کدام به سویی متفاوت حرکت می‌کنند؛ اما موقعیت‌های تعارض منافع سازمانی لزومه به خدمت به دو کارفرما مربوط نمی‌شوند.
یک مثال رایج از تعارض منافع سازمانی که با مدل «دو کارفرما» مطابقت ندارد، می‌تواند بدین صورت باشد: موقعیتی را در نظر بگیرید که قاضی اسمیت در پرونده شرکت ABC در شکایت از DEF تعارض منافع دارد زیرا این قاضی در شرکت ABC سهامدار است. اما این موقعیت تعارض منافع به این دلیل نیست که قاضی اسمیت به دو کارفرما خدمت می‌کند بلکه یکی از افراد ذینفع خود او است. سه عنصر تعارض منافع در اینجا بدین شکل هستند:
(۱) شخص دچار تعارض ـ قاضی اسمیت؛ (۲) منفعتی که این شخص در موقعیت دارد ـ در اینجا نفع قاضی اسمیت، حفظ ارزش سهام خود است؛ و (۳) مسئولیتی که شخص دچار تعارض نسبت به شخصی ثالث بر عهده دارد (در اینجا وظیفه قاضی اسمیت در برابر نظام قضایی در جهت قضاوت منصفانه بین ABC و DEF است). هر کدام از این سه عنصر نیازمند به بحث بیشتر هستند.

عناصر تعارض منافع سازمانی

الف) شخص دچار تعارض: در تعارض منافع فردی، شخص دچار تعارض می‌تواند یک فرد باشد و در تعارض منافع سازمانی، یک سازمان. این تفاوت حداقل یک فرض اساسی و چند پیامد مهم را خود دارد. این فرض وجود دارد که تمامی مردم و نهادهای مرتبط با یک سازمان (کارکنان، مقامات، مامورین، عوامل یا نمایندگان) منافع سازمان را منافع خود می‌دانند و می‌خواهند این منافع را بیشتر کنند. به عنوان مثال وضعیتی را در نظر بگیرید که در آن کارکنان بخش تحقیق و توسعه یک شرکت به یک اداره دولتی کمک کنند که مشخصات فنی سیستم جدیدی را تدوین کنند؛ در حالی که در دفتر دیگری در همین شرکت، مدیرانی در رقابت هستند تا همین سیستم را برای دولت بسازند.
ب) منفعتی که شخص در موقعیت دارد: منفعت شخص اغلب مسئله‌ای مالی (عموما پول یا چیزی مثل املاک یا موقعیت کاری یا ارتقای کاری) است که در موقعیت تعارض منافع به خطر می‌افتد. این منفعت ممکن است به همسر یا اعضای خانواده شخص نیز مربوط باشد. به عنوان مثال سنای آمریکا از نمایندگان می‌خواهد که اموال همسرانشان را نیز اعلام کنند.
ج) مسئولیتی که شخص دچار تعارض نسبت به شخص ثالث بر عهده دارد: این امر همان «منفعت» رقیب در موقعیت تعارض است. در حالی که شناسایی نفع فرد دچار تعارض (یا سازمان) و اغلب آسان است (و اغلب مالی است)، اما سوی دیگر تعارض ممکن است اصلا به عنوان منفعت شخص دچار تعارض دیده نشود. می‌توان گفت که منفعت شخصی ثالث در خطر است. ولی این منفعت اغلب غیرمالی است و در بسیاری از موارد، شخص ثالث صرفا تلاش می‌کند که از شخص دچار تعارض، قضاوتی بدون سوگیری در مورد چیزی دریافت کند. به مثال قاضی اسمیت بازمی‌گردیم. منفعتی که با منافع قاضی اسمیت در حفظ ارزش سهام خود در شرکت ABC در تعارض است، قضاوت منصفانه در مشاجره است. احتمالا DEF بیشتر از ABC در مورد مالکیت سهام قاضی اسمیت نگران است. ما می‌گوییم که قاضی اسمیت تعارض منافع دارد زیرا این ریسک وجود دارد که سود شخصی او در سهام ABC با توانایی انجام مسئولیتش در قبال نظام قضایی تداخل داشته باشد و او نتواند بی‌طرفانه و منصفانه قضاوت کند. به عبارت دیگر، منافع فردی یا سازمانی شخص دچار تعارض با مسئولیت او در قبال شخصی ثالث تعارض دارد و این مسئولیت اغلب شامل ارائه قضاوتی منصفانه است که آلوده به منافع شخصی نباشد.

دسته‌بندی موقعیت‌های تعارض منافع سازمانی

حال با داشتن این چارچوب تحلیلی به یک تیپین و دسته‌بندی حقوقی ارائه شده در این مورد مراجعه می‌کنیم. قانون تدارکات فدرال (FAR) آمریکا موقعیت‌های تعارض منافع سازمانی را بدین صورت تبیین می‌کند: «شخص به دلیل فعالیت‌ها یا روابط دیگر خود نمی‌تواند (به طور حقیقی یا بالقوه) کمک یا مشاوره بی‌طرفانه‌ای به دولت بدهد. یا عینی بودن فرد در اجرای قرارداد کاری مختل است یا ممکن است مختل شود یا شخص یک مزیت رقابتی ناعادلانه دارد» در اینجا منظور FAR از شخص، شخص حقوقی است.
به عنوان مثال، زمانی که از کارکنان طرف یک قرارداد خواسته می‌شود که به دولت مشاوره دهند و شرکت این کارکنان بسته به مشاوره‌ای که به دولت می‌دهند، ممکن است قراردادهایی را دریافت کنند یا از دست بدهند. یک تعارض منافع سازمانی وجود دارد که توانایی کارکنان در جهت ارائه مشاوره بی‌طرفانه را مخدوش می‌سازد.
زمانی که شرکتی به دلیل قرارداد قبلی خود به اطلاعاتی دسترسی دارد که برای عموم منتشر نشده‌اند و این اطلاعات ممکن است به این شرکت در رقابت برای کسب قراردادی در آینده کمک کنند، وضعیت همانند شرایطی است که شرکتی با هک کردن کامپیوترهای دولتی، رشوه دادن به مقامات دولتی یا از طریق جاسوسی صنعتی به اطلاعات محرمانه دست پیدا کند.
FAR تعارض منافع سازمانی را به سه دسته تقسیم می‌کند: قواعد نابرابر زمین بازی، دسترسی نابرابر به اطلاعات و مخدوش بودن عینیت

«قواعد نابرابر زمین بازی» به موقعیت‌هایی اشاره دارد که در آن یک شرکت قواعدی برای رقابت در آینده تدوین می‌کند. به عنوان مثال شرایط رقابت کنندگان برای یک قرارداد. «دسترسی نابرابر به اطلاعات» زمانی پیش می‌آید که شرکتی به اطلاعات محرمانه دسترسی داشته باشد (عموما در جریان کار یک قرارداد) که برای دریافت قراردادی به آن شرکت یک مزیت غیرمنصفانه می‌دهد. «مخدوش بودن عینیت» زمانی پیش می‌آید که اگر شرکتی خواسته می‌شود تا وظایفی انجام دهد که به عینیت نیاز دارد ولی نقش دیگری که شرکت دارد، عینیت شرکت را زیر سوال می‌برد. به عنوان مثال موقعیتی را در نظر بگیرید که شرکتی باید برای دولت، عملکرد شرکت‌ها را ارزیابی کند، در حالی که یکی از این شرکت‌ها به شرکت ارزیاب وابسته باشد.

بهنام ذوقی رودسری
Alborz.payam@gmail.com